

TILSYNS- RAPPORT

2020

Endring av akkreditering for fagområde grønne design- og miljøfag

Norges grønne fagskole Veia

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å akkreditere fagområder. NOKUT kan gi en fagskole fullmakt til selv å opprette utdanningstilbud innenfor et begrenset fagområde. For å få denne fullmakten må fagområdet være akkreditert, og fagskolen må oppfylle flere betingelser.

Institusjon:	Norges grønne fagskole Veia
Eksternt panel:	Tor Jørgen Askim Wictor Østvang Jensen Kirsten G. Lunde Kari Mette Winge
Dato for vedtak:	19.03.2020
NOKUTs saksnummer	17/10460

Innhold

1	Om søker og søknadsbehandlingen	1
1.1	Norges grønne fagskole Vea.....	1
2.1	Søknadsbehandlingen.....	2
2	Faglig vurdering av avgrensning av fagområdet	2
3	Samlet konklusjon	5
4	Institusjonens uttalelse	6
5	Vedtak.....	7
6	Dokumentasjon.....	7
7	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	7

1 Om søker og søknadsbehandlingen

1.1 Norges grønne fagskole Vea

Norges grønne fagskole Vea (heretter «Vea») har eksistert siden 1923 og gir utdanning innenfor grønne fag. Skolen ligger i Moelv, og er eid av Kunnskapsdepartementet. Vea tilbyr følgende fagskoleutdanninger:

- botanisk design, godkjent av NOKUT 04.04.2006
- anleggsgartneretekniker, godkjent av NOKUT 23.06.2010
- eksperimentell formgivning med plantemateriale, godkjent av NOKUT 21.12.2011
- historiske grøntanlegg, godkjent av NOKUT 21.12.2011
- blomsterfaglig konseptutvikling og ledelse
- gartner med antikvarisk kompetanse
- antikvarisk drift og skjøtsel
- hageplanlegging
- planlegging og skjøtsel av grøntanlegg
- lokal overvannsdiskonering
- blomsterfaglig produktutvikling
- grønn helse – helsefremming gjennom aktiv og passiv deltakelse i bruk av planter og natur, godkjent av NOKUT 02.03.2018
- grøntanleggsforvaltning – hageplanlegging, skjøtsel og ledelse (erstatte park- og hagedrift)
- skjøtsel og drift av uteområder

NOKUT har i tillegg godkjent utdanningene grønn fagskole (04.04.2006), park- og hagedrift (19.04.2007), og ledelse i håndverksfag (17.10.2013) som nå er lagt ned og erstattet med andre tilbud.

Vea fikk i 2012 akkreditering for fagområdet grønne design- og miljøfag, og var den første fagskolen som fikk en fagområdeakkreditering i Norge. Fagområdet fikk følgende avgrensning:

Grønne design- og miljøfag kjennetegnes av at utdanningene er innenfor fagområdet som omhandler design, utvikling, skjøtsel, vedlikehold og drift (forvaltning) av inne- og utemiljøer. Utdanningene skal inneholde et miljøperspektiv, blant annet gjennom praktisk anvendelse av miljørelaterte produkter, teknikker og løsninger. Utdanningene skal bygge videre på utdanningsprogrammet naturbruk og utdanningsprogrammet design- og håndverk i videregående opplæring, og begrenses til programområdene:

A. Blomsterdekoratør og interiør- og utstillingsdesign, og på bakgrunn av dette utvikle studier hvor design og bruk plantematerialer er sentralt.

B. Anleggsgartner – og idrettsanleggsfaget, landbruk, gartnerinæring og skogbruk, og på bakgrunn av dette utvikle studier hvor etablering, utvikling, skjøtsel, vedlikehold og drift av eksisterende og fremtidige utemiljøer er sentralt.

Vea søkte 26. november 2019 om endring i avgrensningen av fagområdeakkrediteringen, og begrunner dette med at det har skjedd store endringer i program- og utdanningsområder i videregående skole som setter begrensninger for hvilke grønne studier fagskolen kan utvikle uten å måtte søke NOKUT om akkreditering.

2.1 Søknadsbehandlingen

NOKUT oppnevnte 3. januar 2020 en sakkyndig komité til å vurdere endringsøknaden. Komiteen fikk i mandat å vurdere søknaden opp mot fagskoletilsynsforskriften § 4-2 avgrensning av fagområde. Grunnlaget for vurderingen var søknaden, dokumentasjon om fagmiljøet, planer for utvikling av fagmiljøet samt den sakkyndige vurderingen som ble gjort da Vea fikk akkreditert sitt fagområde i 2012.

Den skriftlige dokumentasjonen er tilgjengelig i offentlige postjournal.

Komiteen har hatt et arbeidsmøte i NOKUTs lokaler der de også hadde samtale med Veas rektor via et videomøte. Vea har også fått et utkast til rapport for å kommentere feil og misforståelser før den ble avgitt til NOKUT. Etter innspill fra Vea om at komiteens foreslåtte avgrensning ikke fullt ut omfattet det som per i dag inngår i fagområdet, har komiteen justert sitt forslag til ny fagområdeavgrensning.

2 Faglig vurdering av avgrensning av fagområdet

§ 4-2. Fagområdets avgrensning

(1) Fagområdet skal være relatert til anerkjente yrkesfelt.

(2) Fagområdet skal ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger.

Beskrivelse og vurdering

Som vist over tilbyr Vea hele 14 utdanninger innenfor en relativt begrenset bransje. Komiteen mener dette er mange utdanninger for et lite fagområde. Imidlertid er det slik at flere utdanninger både gis som frittstående tilbud (30 studiepoeng) og inngår som moduler i utdanninger av større omfang. Studentene ved Vea er yrkesaktive som tar studiet på deltid med samlinger og nettundervisning mellom samlingene. Disse velger utdanninger som er tilpasset deres behov for kompetanse, slik at dette mangfoldet av relativt like utdanninger gir studentene større muligheter til å velge en utdanning som passer godt til deres behov. Vea har også en utfordring i å få nok søkere til utdanningene de tilbyr, og opplyser om at dersom det er færre enn ti søkere til en utdanning blir den avlyst. De fleste som begynner på en utdanning ved Vea gjennomfører.

Komiteen mener at Vea tilbyr utdanninger som det bør være god etterspørsel etter, og at Vea bør kommunisere tydeligere hva de tilbyr og hvilken relevans utdanningen har. En tydeligere utformet avgrensning av fagområdet kan bidra til at fagskolen også på en bedre måte får kommunisert dette.

Vea foreslår følgende avgrensning av fagområdet:

Fagområdet «grønne design- og miljøfag» kjennetegnes ved at fagskolens godkjente fagskolestudier skal utdanne kandidater til yrkesfelt der grønne design og/eller miljøfag er sentralt. Utdanningene skal innbefatte anvendelse av design, grønne- og/eller miljørelaterte produkter og tjenester, teknikker eller løsninger.

Yrkesfeltet Vea skal utdanne til

Planlegging, drift og skjøtsel av uteområder, landskapsutforming, mat- og planteproduksjon, skogsdrift, naturforvaltning, plantedesign, utstillingsdesign og interiørdesign, samt salg, service, ledelse og entreprenørskap innen fagområdet.

Studier med grønn miljøprofil

Norge grønne fagskole-Vea innehar fagkompetanse innen grønne miljøfag og kan tilby studier til yrkesfelt utover de som er nevnt over dersom studiet har en grønn design eller miljøprofil. Dette innebærer at det grønne design og/eller miljøperspektivet er en sentral del av innholdet i studiet og det overordnede læringsutbytte.

Komiteen oppfatter søknaden som velbegrunnet. Program- og utdanningsområdene i videregående skole er i stadig endring, og det er ikke hensiktsmessig å knytte avgrensningen av fagområde for en fagskole til strukturen i videregående skole. Å utvide målgruppen for utdanningene er relevant, og er i tråd med det mandatet Vea har. Komiteen ser også at det er nødvendig for Vea å gjøre endringer i avgrensningene for å følge med i samfunnsutviklingen og kunne utvikle studier som er ettspurt, inkludert å imøtekomme et økt behov for tverrfaglighet i arbeidslivet. Avgrensningen som ble gitt i 2012 synes å være noe snever i forhold til dagens virkelighet. Komiteen ser at Vea har utviklet tverrfaglige kompetanser som åpner for nye utdanninger som samfunnet har behov for.

Det fremgår av dokumentasjonen at de fleste lærerne ved Vea har høyere utdanning, og noen har fagbrev. Fagmiljøet har utdanning innen humaniora, pedagogikk, ingeniørfag, helse eller agronomutdanning. I fagmiljøet finner vi og yrkeserfaring fra blomsterdekoratørbransjen, som gartner, innen ingeniørvirksomhet, pedagogikk og helse.

Komiteen er skeptisk til hvordan ordene «grønt», «miljøfag» og «miljørelaterte produkter» brukes for å avgrense og definere fagområdet. En slik definisjon fremstår som selvreferende, og egner seg ikke for å avgrense et så upresist fagområde som grønne design og miljøfag.

Vea har tatt med begreper som salg, service, ledelse og entreprenørskap i avgrensningen. Etter komiteens vurdering er dette elementer som naturlig inngår i utdanningstilbudene og studieplanene for disse, men som er ikke knyttet til fagområdet som sådan. Komiteen vil også påpeke at skogdrift ikke anses for å være en del av Veas fagområde. Vea har verken kompetanse eller utdanninger knyttet til skogdrift, men komiteen mener at også stell av skog kan inngå i et begrep som landskapspleie.

Komiteen mener at den avgrensningen Vea foreslår bør erstattes av noe som bedre definerer innholdet i fagområdet. Grønne design og miljøfag omfatter flere yrkesfelt fra blomsterbindere til anleggsvirksomhet, og komiteen ser det som en utfordring å utforme en avgrensning som dekker hele området og samtidig viser tydelig hva fagområdet dekker. Samtidig er det viktig at avgrensningen ikke blir for detaljert, da den fort kan bli irrelevant ettersom det utvikles nye yrkesfelt og ny terminologi innen fagområdet.

Utviklingen av fagområdet etter 2012 har gjort at Veia er blitt mer knyttet til bygg og anlegg, ved å bidra til ingeniørbiologiske og bærekraftige løsninger innen dette yrkesfeltet. Design, utvikling, skjøtsel, vedlikehold, drift og forvaltning av inne- og utemiljøer som innebærer bruk av vegetasjon blir i økende grad et viktig element innen bygg- og anlegg, og her har Veia god og relevant kompetanse å bidra med. Lokal overvannsdiskonponering er eksempel på et viktig område knyttet til bygg og anlegg hvor Veia bidrar.

Komiteen ser det som hensiktsmessig å avgrense fagområdet slik at det beskriver både de yrkesfeltet det skal dekke og den faglige kompetansen Veia har, og foreslår følgende avgrensning av fagområdet:

Grønne design- og miljøfag har fokus på miljø- og klimautfordringer og kjennetegnes av at utdanningene er innenfor fagområdet som omhandler bærekraftig design, utvikling, skjøtsel, vedlikehold, drift og forvaltning av inne- og utemiljøer samt bruk av vegetasjon i terapi og folkehelsesammenheng.

Avgrensningen er knyttet til utdanninger innen og på tvers av disse yrkesfeltene:

- *Blomsterdekoratør og interiør- og utstillingsdesign der bruk av plantemateriale er sentralt*
- *Anleggsgartner, landskapsentreprenør og landskapspleier*
- *Driftsoperatører innen natur, idrett og park*
- *Produksjon og omsetning av planter*
- *Hageplanlegging*
- *Yrkesfelt innen bygg- og anleggsvirksomhet som i hovedsak baserer seg på ingeniørbiologiske og bærekraftige løsninger.*

I tillegg omfatter fagområdet bruk av vegetasjon og landskap i virksomhet knyttet til folkehelse hvor kompetanse knyttet til ovennevnte yrkesfelt er sentralt.

Veia ønsker primært en avgrensning som omfatter alle studier som har en tydelig miljøprofil og der grønne design eller miljøperspektiv utgjør mer enn halvparten av læringsutbyttet. Komiteen mener at det må være en klar sammenheng mellom den fagkompetansen Veia har og den fullmakten fagskolen får til selv å etablere utdanninger. Den avgrensningen komiteen har foreslått er innenfor den kompetansen Veia besitter per i dag. Samtidig åpner avgrensningen for at fagskoleutdanningene også kan utvikles på tvers av yrkesfeltene for å imøtekomme kompetansebehov.

Konklusjon

Kravene i § 4-2 er tilfredsstillende oppfylt.

Komiteen anbefaler at Veia utvikler en strategi for å rekruttere flere studenter til utdanninger innen «Grønne design og miljøfag»

3 Samlet konklusjon

På grunnlag av søknad med tilhørende dokumentasjon og NOKUTs tilsynsrapport fra 2012 konkluderer den sakkyndige komiteen med følgende:

Komiteens vurdering er at avgrensningen av fagområdet «grønne design- og miljøfag» med de justeringer i utformingen som komiteen har foretatt, oppfyller kravene til akkreditering i fagskoletilsynsforskriften § 4-2.

4 Institusjonens uttalelse

NOKUT

v/Anne Karine Sørskår

Ref. I7/I0460-19

Moelv, 19. februar 2020

Tilsvar til sakkyndiges rapport av 12. februar 2020

Søknad om endring av avgrensning av fagområdet Grønne design- og miljøfag ved Norges grønne fagskole – Vea.

Vi viser til komiteens anbefaling av avgrensning av fagområde Grønne design og miljøfag i rapport 12.02.2020. Vea opplever at forslaget til ny avgrensning gir noe større handlingsrom enn dagens avgrensning og støtter dermed komiteens forslag.

Leder for fagskoleavdelingen

Stedfortreder rektor

Norges grønne fagskole – Vea • Turistveien 92 • 2390 Moelv
Tlf: +47 62 36 26 00 • E-post: vea@vea-fs.no • Bank: 7694.05.05913 • Org.nr: NO 870961642 MVA

www.vea-fs.no

5 Vedtak

Avgrensningen av fagområdet grønne design- og miljøfag ved Norges grønne fagskole Veia justeres i tråd med det som anbefales av sakkyndig komité i vedlagt tilsynsrapport.

6 Dokumentasjon

- 17/10460-10 Søknad om endring av avgrensning i fagområde fra Norges grønne fagskole – Veia
- 17/10460-12 Dokumentasjon fra Veia
- NOKUTs tilsynsrapport 2012
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/godkjenning-fagomrade/2012/gronne_design_og_miljofag_veia_statens_fagskole_for_gartnere_og_bloomsterdekoratorer_2012.pdf

7 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Faglig leder Tor Jørgen Askim Tor Jørgen Askim har siden 2008 arbeidet som prosjektleder/faglig leder hos Namslund, norske anleggsgartnere - miljø og landskapsentreprenører med ansvar for rekruttering av medlemmer, søkere til faget og samarbeid med aktuelle organisasjoner i byggenæringen. Før 2008 arbeidet Askim som prosjektutvikler i tverrfaglige miljøer, som lærer i anleggsgartnerfaget og har deltatt i utviklingsarbeid for fag og næring.

Student Wictor Østvand Jensen

Wictor Østvand Jensen er leder for Organisasjonen for norske fagskolestudenter, og har flere studenttillitsverv på nasjonalt nivå, blant annet som styremedlem i NRTF. Østvand Jensen er fagskoleingeniør innen maskinteknisk drift fra Fagskolen i Innlandet og har arbeidserfaring fra bilbransjen og har to fagbrev knyttet til denne – som billakkerer og bilskadereperatør.

Dosent Kirsten Lunde

Kirsten Lunde er utdannet landskapsarkitekt og har lang erfaring som prosjekterende landskapsarkitekt med hovedvekt på områder som kirkegårder, historiske anlegg, boligområder i urbane strøk, skoler, barnehager, institusjoner og kontorbygg. Hun er dosent innen grøntanleggsforvaltning ved Institutt for landskapsarkitektur ved Universitetet for miljø -og biovitenskap. Hun arbeider i hovedsak med bachelorprogrammet landskapsingeniør, både som underviser og har vært programansvarlig. Hun var medlem av den sakkyndige komiteen som anbefalte fagområdegodkjenning for Veia i 2012.

Leder for Avdeling for fagskolestudier Kari-Mette Winge

Kari-Mette Winge er Cand. Philol. med hovedfag i idéhistorie fra UiO, og har også utdanning innen markedsføring. Winge har vært tilknyttet Institutt for lærerutdanning og skoleforskning på UiO som universitetslektor hvor hun jobbet med PPU og lektorprogrammet, og har tidligere også jobbet flere år i offentlig skole. Fra 2008 har hun arbeidet ved Høyskolen Kristiania, først som pedagogisk rådgiver for fagskolestudier, og fra 2014 som leder for Avdeling for fagskolestudier. Fra 2018 har hun stilling som leder for pedagogisk utvikling og internasjonalisering. Winge har styreverv i Forum for fagskoler

og er medlem i Nasjonalt fagskoleråd. Hun var sakkyndig for NOKUT i vurderingen av søknad om fagområdeakkreditering for NOROFF i 2019.